

Sygn. akt IV U 608/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 marca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marzena Górczyńska-Bebłot

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Oliwia Rajewska

po rozpoznaniu w dniu 1 marca 2018 roku w(...)

sprawy Z. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania Z. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z dnia 17 marca 2017 roku Nr (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt IV U 608/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 marca 2017 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił przyznania Z. K. prawa do emerytury górniczej.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że ubezpieczony nie spełnia warunków nabycia prawa do emerytury górniczej określonych w przepisie art. 50a ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albowiem do dnia 31 grudnia 2016 roku udowodnił jedynie 14 lat, 7 miesięcy i 19 dni okresów pracy górniczej – wobec wymaganych 25 lat, w tym 11 lat, 6 miesięcy i 9 dni pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej – wobec wymaganych 15 lat.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł Z. K., domagając się jej zmiany, poprzez uwzględnienie przy ustalaniu jego stażu emerytalnego okresów zatrudnienia w (...) B. z siedzibą w R. (obecnie (...) (...)

i (...) S.A. Oddział Kopalnia (...)) od 13 lipca 1984 roku do 20 lutego 1987 roku, od 10 marca 1989 roku do 16 listopada 2006 roku oraz od 17 listopada 2006 roku do 30 kwietnia 2007 roku, jako okresów pracy górniczej w wymiarze półtorakrotnym. Nadto ubezpieczony wniósł

o zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz kosztów postępowania,

z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na rozprawie w dniu 5 października 2017 roku ubezpieczony doprecyzował odwołanie i wniósł o zaliczenie okresu zatrudnienia od 10 marca 1989 roku do 30 kwietnia 2007 roku jako okresu pracy górniczej bez kwalifikowania jej jako okresu pracy górniczej z art. 50d, tj. pracy liczonej według współczynnika 1,5.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony podniósł, że w okresie od 13 lipca 1984 roku do 26 lutego 1987 roku faktycznie wykonywał prace polegające na obsłudze przenośników taśmowych układu (...), którą to pracę można zakwalifikować jako pracę górnika kopalni odkrywkowej wymienioną w Dziale III, poz. 1 Załącznika nr 3 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku

w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz. U. z 1995 roku, poz. 8 ze zm.). Z kolei w okresach od 10 marca 1989 roku do 16 listopada 2006 roku i od 17 listopada 2006 roku do 30 kwietnia 2007 roku do jego obowiązków należały prace polegające na naprawach doraźnych mechanicznych i obsłudze sprzętu technologicznego, pozwalające na utrzymanie ich w sprawności, które to prace można zakwalifikować jako prace na stanowisku rzemieślnika zatrudnionego na odkrywce bezpośrednio w przodku stale i w pełnym wymiarze czasu na koparkach i zwałowarkach, wykonującego prace mechaniczne przy obsłudze, konserwacji, montażu i demontażu tych maszyn i urządzeń, wymienionych w Dziale III, poz. 7 w/w Załącznika nr 3.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Z. K. urodził się w dniu (...). W dniu 20 lutego 2017 roku ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury górniczej. Wnioskodawca od dnia 13 lipca 1984 roku pozostaje zatrudniony w (...) (...)

i (...) S.A. Oddział Kopalnia (...)

w R., w tym w okresie od 23 do 29 września 1986 roku korzystał z urlopu bezpłatnego, a w okresie od 27 lutego 1987 roku do 28 lutego 1989 roku odbywał zasadniczą służbę wojskową, po której do pracy powrócił z dniem 10 marca 1989 roku.

(v. akta rentowe)

W dniu 13 lipca 1984 roku Z. K. podjął pracę w Kopalni (...) w budowie w R. na stanowisku mechanika maszyn i urządzeń na Oddziale (...) tj. Oddziale (...) pracujących

w zespole (...). Zespół (...) składa się z koparki wielonaczyniowej, która pozyskuje urobek, taśmociąg o długości od kilkuset metrów do 2,5 km transportującego urobek do zwałowarki oraz samej zwałowarki. Obok zespołu (...) pracuje cały szereg urządzeń pomocniczych – koparek jednonaczyniowych, ładowarek gąsiennicowych

i spycharek, które na terenie wyrobiska zajmują się wyrównywaniem terenu, pracami melioracyjnymi itp. czynnościami pomocniczymi.

Oddział (...) zajmował się wyłącznie przenośnikami taśmowymi, nie obsługiwał jakichkolwiek innych urządzeń górniczych i w związku z tym zatrudniał wyłącznie pracowników obsługujących przenośniki taśmowe. Niezależnie przy tym od tego, jakie stanowiska pracy mieli wpisywane w angaże poszczególni pracownicy, na Oddziale (...) wszyscy oni wykonywali takie same prace, związane wyłącznie

z obsługą i utrzymaniem ruchu przenośników taśmowych i nie było pomiędzy nimi podziału na pracowników zajmujących się wyłącznie obsługą lub wyłącznie utrzymaniem ruchu taśmociągów – wszyscy wykonywali takie prace, na jakie aktualnie było zapotrzebowanie. Do zadań ubezpieczonego jako mechanika maszyn i urządzeń na Oddziale (...) należała szeroko rozumiana obsługa taśmociągu pracującego w zespole (...), tj. praca w charakterze jego operatora oraz wszelkiego rodzaju prace remontowe i konserwacyjne związane z utrzymaniem jego ruchu. Pracę w tym charakterze odwołujący wykonywał stale, w pełnym wymiarze czasu pracy i nie był delegowany do jakichkolwiek zadań, z tym że w okresie 23 do 29 września 1986 roku korzystał z urlopu bezpłatnego.

W okresie od 27 lutego 1987 roku do 28 lutego 1989 roku Z. K. odbywał zasadniczą służbę wojskową, po której do pracy powrócił z dniem 10 marca 1989 roku.

Po powrocie z wojska ubezpieczony został skierowany do pracy na Oddziale (...) (zakład (...)), który oficjalnie nosił nazwę Oddziału (...) (...) (...). Oddział ten miał na swoim wyposażeniu koparki jednonaczyniowe, równiarki, ładowarki kołowe i gąsiennicowe oraz dźwigi boczne, w łącznej liczbie około 115-120 sztuk, które przekazywał innym oddziałom górniczym do eksploatacji, zapewniając równocześnie operatorów tego sprzętu. Wszystkie prace związane z serwisem i utrzymaniem ruchu w/w maszyn wykonywali pracownicy Oddziału (...) (okresowo oznaczanego symbolem (...)), przy czym prace te z reguły wykonywali oni w terenie, na oddziałach górniczych, na których pracowały serwisowane maszyny, albowiem Oddział (...) dysponował tylko jedną halą, w której można było jednocześnie naprawiać dwie maszyny i która miała własną stałą załogę. Równocześnie pracownicy Oddziału (...) nie zajmowali się naprawami jakiegokolwiek innego sprzętu, w szczególności maszyn wchodzących

w skład zespołu (...). W okresie od 10 marca 1989 roku do 30 kwietnia 2007 roku ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się naprawami oraz konserwacją maszyn i urządzeń pomocniczych, przy czym część tych prac wykonywał w bezpośrednim sąsiedztwie koparki wielonaczyniowej wchodzącej

w skład zespołu (...), ponieważ na czas remontu dana maszyna pomocnicza nie była transportowana poza wyrobisko, a jedynie odsuwana na bezpieczną odległość od maszyn pozostających w ruchu i tu dokonywano jej napraw. Odwołujący nie specjalizował się w naprawach maszyn określonego typu, ale podobnie jak pozostali pracownicy Oddziału (...) zajmował się naprawami i konserwacją wszystkich maszyn pozostających na jego stanie. Remonty kapitalne sprzętu z Oddziału (...) wykonywały Oddziały (...) i (...) które zajmowały się również usuwaniem najpoważniejszych jego awarii, których nie byli w stanie naprawić pracownicy Oddziału (...). Priorytetem dla pracowników Oddziału (...) zawsze było usuwanie awarii sprzętu pomocniczego pracującego w pobliżu koparek wielonaczyniowych. Ubezpieczony praktycznie całą dniówkę spędzał na odkrywce, a potrzebne w trakcie naprawy części zamienne były mu tam dowożone przez innego pracownika. Pracę

w powyższym charakterze ubezpieczony wykonywał stale, w pełnym wymiarze czasu pracy i nie był delegowany do jakichkolwiek innych zadań.

(v. akta rentowe i osobowe ubezpieczonego oraz jego wyjaśnienia k. 98verte-99, zeznania świadków P. B., J. C., L. K., W. K. i J. O. k. 48verte-51)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 50a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1383 ze zm.) – dalej ustawa emerytalna, górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) ukończył 55 lat życia;
- 2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;
- 3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat (ust. 2).

W myśl art. 50b ustawy emerytalnej, przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej uwzględnia się okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą, będące okresami składkowymi lub nieskładkowymi w rozumieniu ustawy,

tym że okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą uwzględnia się, jeżeli praca ta wykonywana była co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy.

Zgodnie z art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej, za pracę górniczą uważa się zatrudnienie:

- 1) pod ziemią w kopalniach węgla, rud, kruszców, surowców ogniotrwałych, glin szlachetnych, kaolinów, magnezytów, gipsu, anhydrytu, soli kamiennej i potasowej, fosforytów oraz barytu;
- 2) pod ziemią i przy głębieniu szybów w przedsiębiorstwach budowy kopalń określonych w pkt 1 oraz pod ziemią w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących dla tych kopalń roboty górnicze lub przy budowie szybów;
- 3) pod ziemią w przedsiębiorstwach montażowych, przedsiębiorstwach maszyn górniczych, zakładach naprawczych i innych podmiotach wykonujących dla kopalń określonych w pkt 1 podziemne roboty budowlano-montażowe, roboty przy naprawie maszyn i wdrażaniu nowych urządzeń; pracownikom zatrudnionym w tych przedsiębiorstwach, zakładach i innych podmiotach uznaje się za pracę górniczą te miesiące zatrudnienia, w których co najmniej połowę dniówek roboczych przepracowali pod ziemią;
- 4) na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, a także w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw gospodarki złożami kopalni;
- 5) pod ziemią na stanowiskach dozoru ruchu oraz kierownictwa ruchu kopalń, przedsiębiorstw i innych podmiotów określonych w pkt 1-3, a także w kopalniach siarki i węgla brunatnego oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, o których mowa w pkt 4, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki złożami kopalni i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego;
- 6) w charakterze członków drużyn ratowniczych kopalń określonych w pkt 1 i 4, mechaników sprzętu ratowniczego tych drużyn oraz w charakterze ratowników zawodowych w stacjach ratownictwa górniczego;
- 7) na stanowiskach maszynistów wyciągowych na szybach oraz na stanowiskach sygnalistów na nadszybiach szybów w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w pkt 1 i 2;
- 8) na stanowiskach pracy pod ziemią w nieczynnych kopalniach wymienionych w pkt 1;
- 9) na stanowiskach instruktorów zawodu w górniczych polach szkoleniowych pod ziemią oraz w kopalniach siarki i węgla brunatnego.

Nadto w myśl art. 50d ust. 1 ustawy emerytalnej, przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury pracownikom zatrudnionym pod ziemią oraz w kopalniach siarki lub węgla brunatnego zalicza się w wymiarze półtorakrotnym następujące okresy pracy na obszarze Państwa Polskiego:

1) w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku oraz przy innych pracach przodkowych, przy montażu, likwidacji i transporcie obudów, maszyn urabiających, ładujących i transportujących w przodkach oraz przy głębieniu szybów i robotach szybowych;

2) w drużynach ratowniczych.

Okresy pracy wymienione w ust. 1 pkt 2 zalicza się w wymiarze półtorakrotnym również tym pracownikom dozoru ruchu i kierownictwa ruchu kopalń, którzy pracują przez co najmniej połowę dniówek roboczych w miesiącu pod ziemią, w kopalniach siarki lub w kopalniach węgla brunatnego (ust. 2).

Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw gospodarki złożami kopalnin, w drodze rozporządzenia, określi szczegółowo stanowiska pracy, na których zatrudnienie zalicza się zgodnie z ust. 1 i 2 w wymiarze półtorakrotnym (ust. 3).

Minister właściwy do spraw gospodarki, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki złożami kopalnin i ministrem właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego, określi, w drodze rozporządzenia, zasady ewidencjonowania przez pracodawców okresów zatrudnienia na stanowiskach, na których okresy pracy górniczej zalicza się w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury, oraz na niektórych innych stanowiskach pracy górniczej (ust. 4).

Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz. U. z 1995 roku, poz. 8), za prace górniczą w kopalniach węgla brunatnego oraz w przedsiębiorstwach i w innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla tych kopalń, określoną w art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy, uważa się okresy zatrudnienia na stanowiskach wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia.

informacje o jednostce

orzeczenia sądów

Za okresy pracy pod ziemią oraz w kopalniach siarki lub węgla brunatnego, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, uważa się okresy pracy na stanowiskach wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik nr 3 do rozporządzenia (§ 3).

W poz. 11 wykazu stanowisk pracy, na których zatrudnienie na odkrywce w kopalniach węgla brunatnego oraz przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń węgla brunatnego uważa się za pracę górniczą, stanowiącego załącznik nr 2 do w/w rozporządzenia, wskazane zostało stanowisko mechanika maszyn i urządzeń górniczych na odkrywce oraz mechanika zatrudnionego w stałej grupie remontowej na odkrywce.

W Dziale III, poz. 7 wykazu stanowisk pracy, na których okresy pracy pod ziemią oraz w kopalniach siarki i węgla brunatnego zalicza się w wymiarze półtorakrotnym, stanowiącego załącznik nr 3 do w/w rozporządzenia, wskazane zostały prace rzemieślników zatrudnionych na odkrywce bezpośrednio w przodku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na koparkach i zwalówarkach, wykonujących prace górnicze, mechaniczne, elektryczne i hydrauliczne przy obsłudze, konserwacji, montażu i demontażu tych maszyn i urządzeń.

W niniejszej sprawie niesporne jest, że na dzień 31 grudnia 2016 roku Z. K. posiada ukończone 50 lat życia, zaś spór dotyczy kwestii, czy legitymuje się on ponadto okresem co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym okresem co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1 (organ rentowy uznał odpowiednio 14 lat,

7 miesięcy i 19 dni okresów pracy górniczej oraz 11 lat, 6 miesięcy i 9 dni okresów pracy górniczej określonej art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej).

Zgodnie z przywołanym powyżej przepisem art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy emerytalnej, za pracę górniczą uważa się zatrudnienie na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, a także

w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw gospodarki złożami kopalin.

Rozporządzeniem, o którym mowa powyżej, jest rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 roku w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty, w zakresie,

w jakim jego przepisy nie są sprzeczne z przepisami ustawy emerytalnej (art. 194 ustawy emerytalnej).

Jednocześnie mając na uwadze ogólne zasady hierarchii aktów prawa, należy wskazać, że w w/w rozporządzeniu Minister Pracy i Polityki Socjalnej nie mógł wykroczyć poza delegacje ustawowe, tj. nie mógł zaliczyć do prac górniczych innych prac, niż określone w przepisie art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy emerytalnej, a jedynie był uprawniony do wskazania stanowisk pracy, na których te prace są wykonywane. Tym samym mając na uwadze literalną treść przepisu art. 50c ust. 4 ustawy emerytalnej, za prace górnicze można uznać wyłącznie prace wykonywane bezpośrednio przy procesach związanych z wydobywaniem kopalin, polegające na pozyskiwaniu złóż siarki i węgla brunatnego na odkrywce, a więc zatrudnienie przy pracach ściśle górniczych, do których zaliczono roboty górnicze przy urabianiu i ładowaniu (w tym strzałowe i odwadniające), roboty transportowe przy przewozie nadkładu i złoża, miernicze oraz bieżące prace konserwacyjne utrzymujące sprawność techniczną agregatów i urządzeń wydobywczych.

Mając na uwadze faktyczny charakter pracy wykonywanej przez odwołującego w spornym okresie, kluczową kwestią staje się w związku z powyższym ustalenie czy polegały one na „bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych”. Zdaniem Sądu Okręgowego nie ulega wątpliwości, że do tego rodzaju prac górniczych można zaliczyć wykonywane przez ubezpieczonego w okresie od 13 lipca 1984 roku do 26 lutego 1987 roku (z wyłączeniem okresu urlopu bezpłatnego od 23 do 29 września 1986 roku) prace przy bieżącej obsłudze taśmociągu pracującego w zespole (...), tj. prace w charakterze jego operatora oraz wszelkiego rodzaju prace remontowe i konserwacyjne związane z utrzymaniem jego ruchu.

Nie można natomiast uznać, aby pracę górniczą w rozumieniu przepisu art. 50c ust. 1 pkt 4 ubezpieczony wykonywał w okresie od 10 marca 1989 roku do 30 kwietnia 2007 roku, kiedy to stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się naprawami oraz konserwacją maszyn i urządzeń pomocniczych, na terenie wyrobisk węgla brunatnego, w bliskim lub nawet bezpośrednim sąsiedztwie maszyn wydobywczych (zespół (...)). Maszyny, które wówczas naprawiał odwołujący, tj. koparki jednonaczyniowe, spycharki i ładowarki gąsiennicowe, nie służyły do wydobywania węgla brunatnego, ale do wykonywania różnego rodzaju prac pomocniczych, takich jak wyrównywanie terenu dla koparki wielonaczyniowej, prace melioracyjne itp. Nie ma przy tym żadnego znaczenia, że prace te wykonywał on nawet w bezpośrednim sąsiedztwie maszyn wydobywających węgiel brunatny, w szczególności w pobliżu koparki wielonaczyniowej. Koparki jednonaczyniowe, spycharki i ładowarki gąsiennicowe co do zasady nie są maszynami służącymi do wydobywania węgla brunatnego, ale maszynami budowlanymi i takie faktycznie zadania wykonywały one na terenie wyrobisk węgla brunatnego, na których pracował Z. K.. O ile zatem do pracy górniczej należy zaliczyć prace polegające na konserwacji maszyn wydobywczych w układzie (...) (koparka wielonaczyniowa, przenośnik taśmowy i zwałowarka), który jako całość stanowi komplet urządzeń niezbędnych do wydobywania kopaliny (węgla i nadkładu) czyli całego procesu technologicznego, na który składają się: urabianie, transport i składowanie, o tyle nie stanowią

takich prac prace maszyn przygotowujących jedynie dla zespołu (...) teren, a tym samym nie stanowią również pracy górniczej prace polegające na utrzymaniu ruchu tychże maszyn pomocniczych.

Warto przy tym podkreślić, że z ugruntowanej linii orzecniczej Sądu Najwyższego wprost wynika, że zasady nabywania prawa do emerytur górniczych odbiegają od zasad obowiązujących powszechnie, co wynika z charakteru pracy górniczej, angażującej we wzmożonym stopniu siły fizyczne i psychiczne zatrudnionych. Z tego właśnie względu ustalając ogólne zasady nabywania prawa do górniczej emerytury ustawodawca uznał za pracę górniczą na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego tylko zatrudnienie łączące się z wykonywaniem czynności o określonym charakterze i na wyszczególnionych w rozporządzeniu stanowiskach pracy. Jest to w pełni uzasadnione jeśli się uwzględni, że charakter zatrudnienia na odkrywce – z uwagi na warunki jego wykonywania i stopień bezpieczeństwa, wpływające na obciążenie fizyczne i psychiczne – nie może równać się z charakterem zatrudnienia pod ziemią. Dlatego też przepisy normujące nabywanie prawa do emerytury górniczej muszą być wykładane ściśle, a dla oceny charakteru pracy górniczej nie mogą mieć decydującego znaczenia ani zakładowe wykazy stanowisk, ani protokoły komisji weryfikacyjnej kwalifikujące określone zatrudnienie jako pracę górniczą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2017 roku, I UK 578/16, LEX nr 2305921; z dnia 13 lipca 2016 roku, I UK 117/16, LEX nr 2096712; z dnia 16 marca 2011 roku, I UK 331/10, LEX nr 811826; z dnia 28 kwietnia 2010 roku, I UK 339/09, LEX nr 607444).

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że dla zaliczenia okresu pracy do pracy górniczej decydującego znaczenia nie ma wyłącznie zatrudnienie na jednym ze stanowisk wymienionych w załączniku nr 2 do w/w rozporządzenia, pracownik zatrudniony na jednym z wymienionych w tym załączniku stanowiskach pracy, uzyska uznanie zatrudnienia za pracę górniczą tylko wówczas, gdy na odkrywce w kopalni węgla brunatnego będzie pracował przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych - art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy emerytalnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2010 roku, I UK 30/10, LEX nr 590314).

Analogiczny do przedstawionego powyżej pogląd wyraził Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 29 listopada 2017 roku, I UK 181/17 (LEX nr 2433083), który zapadł na gruncie stanu faktycznego praktycznie tożsamego ze stanem faktycznym ustalonym w sprawie niniejszej, który co do faktycznie wykonywanej przez Z. K. w spornych okresach pracy, był między stronami niesporny.

Oczywiście Sąd zauważa, że słuchany w niniejszej sprawie w charakterze świadka L. K., wykonujący takie same prace jak Z. K., nabył prawo do emerytury górniczej, przy ustalaniu którego okresy tego zatrudnienia zostały zaliczone do okresów pracy górniczej i na potrzeby ustalenia prawa do emerytury przeliczone wskaźnikiem 1,5 (v. akta sprawy VIII U 1406/10 Sądu Okręgowego w Gliwicach). Podobnie w sprawie VIII U 197/04 Sąd Okręgowy w Gliwicach zaliczył do okresów pracy górniczej J. Z. okres wykonywania przez niego pracy na stanowisku operatora sypcharki gąsiennicowej na Oddziale (...) Kopalni (...) S.A. w R., przy pomocy której wykonywał on prace pomocnicze na wyrobisku węgla brunatnego, polegające na niwelacji terenu dla koparki wielonaczyniowej. W obu powyższych sprawach Sąd Okręgowy w Gliwicach, nie uwzględnił jednak faktu, że stanowiska pracy wskazane w rozporządzeniu z dnia 23 grudnia 1994 roku w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty mogą być kwalifikowane do pracy górniczej tylko jeżeli mieszczą się w ramach prac wymienionych w przepisie art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy emerytalnej. W związku

z powyższym Sąd Okręgowy nie podzielił ocen wyrażonych w w/w sprawach, przechylając się do stanowiska wyrażonego przez Sąd Najwyższy w przywołanym powyżej wyroku z dnia 29 listopada 2017 roku, I UK 181/17. Podobnie nie ma żadnego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy fakt, że słuchanym w charakterze świadków P. B., J. C. i L. K. okresy zatrudnienia w charakterze analogicznym jak ubezpieczony zostały zaliczone do okresów pracy górniczej przy zastosowaniu przelicznika 1,5 do prawa

i 1,8 do wysokości. O prawie ubezpieczonego do świadczenia emerytalnego decyduje ustalony w jego indywidualnej sprawie stan faktyczny oraz obowiązujące przepisy prawa, a nie ocena analogicznego stanu faktycznego dokonana przez organ rentowy lub sąd w innej sprawie.

Z. K. nie legitymuje się zatem okresem co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym okresem co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1 ustawy emerytalnej i tym samym nie przysługuje mu prawo do żadanego świadczenia.

Jednocześnie w ocenie Sądu Okręgowego brak było potrzeby dopuszczenia w niniejszej sprawie dowodu z opinii biegłego sądowego z dziedziny górnictwa na okoliczność charakteru pracy ubezpieczonego oraz miejsca jej wykonywania, albowiem okoliczności te wprost wynikają ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i w istocie nie były między stronami sporne. Spór sprowadzał się jedynie do dokonania oceny prawnej, czy praca wykonywana w spornych okresach przez odwołującego była pracą górniczą w rozumieniu przepisu art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy emerytalnej, a która to ocena należy do sądu, a nie do biegłego.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz przepisów powołanych powyżej, oddalił odwołania Z. K. jako bezzasadne.